

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Кафедра географії та методики її навчання

**ГЕОГРАФІЧНІ ОБ'ЄКТИ УКРАЇНИ ТА ЗАЛУЧЕННЯ
СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО ЇХ ВИВЧЕННЯ**
Колективна монографія

4.1

Умань 2018

Рекомендовано до друку Вченому радою Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (протокол № 13 від 26 червня 2018 р.)

Рецензенти:

Денисик Г.І. - доктор географічних наук, професор Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Кисельов Ю.О. - доктор географічних наук, професор Уманського національного університету садівництва.

Соєрига С.В. - доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Авторський колектив: Braslavskaya O. V., Polovka S. G., Sitynik O. I., Kozinskaya I. P., Makstutov A. O.

Г 35   Географічні об'єкти України та залучення студентської молоді до їх вивчення : колективна монографія / Braslavskaya O. V., Polovka S. G., Sitynik O. I. та ін.; за ред. O. V. Braslavskoyi. - Умань : «Візві», 2018. - 4.1. - 196 с.

У монографії висвітлено особливості дослідження географічних об'єктів України, здійснено історичний огляд еволюції поглядів на їх розвиток, охарактеризовано різноманітні ландшафти України та сучасні підходи до їх вивчення студентською молоддю; розкрито особливості професійної підготовки майбутнього вчителя географії в педагогічній теорії і практиці, окреслено сучасні підходи до процесу формування його інформаційної компетентності.

УДК 91(477X072)

©Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2018

ПЕРЕДМОВА

Участь професорсько-викладацького складу кафедри географії та методики її навчання у науково-дослідній тематиці «Ландшафти України та методичні аспекти їх вивчення студентською молоддю» передбачала виконання різнопланових робіт: дослідження унікальних та оригінальних антропогенних об'єктів й територій, визначення періодизації формування ландшафтів, їх різноманіття й своєрідності. Під час досліджень здійснено історичний огляд еволюції поглядів на розвиток земної кори та літосфери, охарактеризовано теоретичні засади конструктивно-географічних і ландшафтознавчих досліджень міжнародних геоекотонів, висвітлено науково-методологічні засади досліджень промислових ландшафтів уранодобувних регіонів. Разом з тим, розкрито особливості професійної підготовки майбутнього вчителя географії в педагогічній теорії і практиці з акцентом на сучасних підходах до процесу формування його інформаційної компетентності. Інформація монографії підтверджує важливість залучення студентської молоді до вивчення ретроспективи формування ландшафтів, їх сучасного стану й можливостей збереження.

У монографії висвітлено здобутки викладачів кафедри географії та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини у науковій роботі над дисертаційними дослідженнями: д.геол.н., проф. Половки Сергія Григоровича ««Історія морських геологічних досліджень в Україні» (спеціальність 04.00.23 - «Історія геології»), д.пед.н., проф. Braslavskoyi Oksani Volodymyrivni «Теорія і практика формування фахової компетентності майбутнього вчителя географії у процесі професійної підготовки» (спеціальність 13.00.04 - «Теорія і методика професійної освіти»), канд.геогр.н., доц. Ситник Олексія Івановича «Міжнародний геоекотон «Лісостеп-степ» Правобережної України (спеціальність 11.00.11 - «Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів»), канд.геогр.н., доц. Козинської Ірини Петрівни «Промислові ландшафти регіонів видобутку уранових руд України» (спеціальність - 11.00.11 - «Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів»), канд.пед.н. Максютова Андрія Олексійовича «Патріотичне виховання майбутніх учителів географії у процесі пошукової туристсько-краєзнавчої діяльності» (спеціальність 13.00.07 - «Теорія і методика виховання»).

Зміст

Передмова	3
Половка С. Г. Еволюція поглядів на розвиток землебудови...	4
1. Історичний огляд еволюції поглядів на розвиток земної кори та літосфери	4
Ситник О. І. Теоретичні засади конструктивно-географічних і ландшафтознавчих досліджень міжзональних геоекотонів	12
1. Географічний екотон як об'єкт комплексних досліджень	12
2. «Правило тріади» і межі в геоекотонах	15
3. Міжзональні геоекотони в ієрархічній структурі геоекотонів	23
Козинська І. П. Науково-методологічні засади досліджень промислових ландшафтів уранодобувних регіонів	42
1. Антропогенні, техногенні й промислові ландшафти: терміни й поняття	42
2. З історії вивчення промислових ландшафтів України й регіону дослідження	48
3. З історії вивчення промислових ландшафтів України й регіону дослідження	51
4. Вільні поля й проблеми вивчення динаміки гірничопромислових ландшафтів	58
5. Етапи, підходи, принципи та методи дослідження промислових ландшафтів	63
Браславська О. В. Професійна підготовка майбутнього вчителя географії в педагогічній теорії і практиці	80
1. Ретроспектива становлення системи професійної підготовки майбутніх учителів географії	80
2. Сучасний етап розвитку системи професійної підготовки майбутнього вчителя географії у вищій освіті України	98
3. Теоретичні засади професійної підготовки майбутнього вчителя географії	115
Максютов А. О. Патріотичне виховання студентської молоді як соціально-педагогічна проблема	154

Наукове видання

КОЛЕКТИВНА МОНОГРАФІЯ

**ГЕОГРАФІЧНІ ОБ'ЄКТИ УКРАЇНИ ТА ЗАЛУЧЕННЯ
(ТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ДО ЇХ ВИВЧЕННЯ)**

Автори опублікованих матеріалів
НЕСУТЬ ПОВНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
за точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших
відомостей

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 29.06.2018 р. Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Ум. друк. арк. 12,8

Тираж 100 прим. Замовлення № 070

Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»
20300, м. Умань, вул. Тишика, 18/19

м. Умань, вул. Садова, 2

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 2521 від 08.06.2006.

тел. (04744) 4-64-88, 4-67-77, (067) 104-64-88

vizavi-print.jimdo.com

e-mail: vizavi008@gmail.com

e-mail: vizavisadova@gmail.com